

Indoklás nélküli eredményközlést nem fogadunk el, a dolgozat időtartama 80 perc.

- (12 pont) Adja meg az $y' = \cos x \cos^2 y$ egyenlet összes megoldását!
 - (12 pont) Oldja meg az $y'' + 4y = \sin t$, $y(0) = 0$, $y'(0) = 1$ kezdeti érték problémát!
 - (12 pont) Számítsa ki a $v(x, y, z) = (x^3 y^2 + z, -z, xy)$ függvény vonalintegrálját az x - y síkbeli, a $(0, R, 0)$ pontból az $(R, 0, 0)$ pontba menő, origó középpontú negyedkörívre ($R > 0$)!
 - (12 pont) Határozza meg a $v(x, y) = (y^2 e^{xy^2} + y^4, 4xy^3 + 2xye^{xy^2})$ függvény potenciálfüggvényét, ha van! Mi v vonalintegrálja az origóból az $(1, 1)$ pontba menő egyenes szakasz mentén?
 - (4+4+4 pont) (a) Tekintsük azt a K körlapot, ami párhuzamos az x - y síkkal, pontjainak z koordinátája m , középpontja a z tengelyen van és sugara 2. Fejezzük ki m függvényeként a $v(r) = r$ függvény integrálját a felfelé irányított K -ra!
(b) Igazak-e az alábbi állítások? (Válaszát indokolja!)
(b1) Az $y' = \sqrt[3]{y}$ differenciálegyenletnek csak egy olyan megoldása van, ami teljesíti az $y(0) = 0$ feltételt.
(b2) Ha $v : \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^3$ kétszer folytonosan differenciálható, akkor $\operatorname{div} \operatorname{rot} v = 0$.
- iMSc feladat.** (10 pont) Mi $\operatorname{grad}(|r|^m \operatorname{div}(|r|^m r))$, ha $r \in \mathbf{R}^n$ és $m \in \mathbf{N} \setminus \{0\}$?

1. MO. Szinguláris megoldások: $\cos y = 0 \rightsquigarrow y = \frac{\pi}{2} + k\pi, k \in \mathbf{Z}$. Ezek a konstans függvények valóban megoldások. Szeparálással: $\int \frac{1}{\cos^2 y} dy = \int \cos x dx \rightsquigarrow \operatorname{tg} y = \sin x + C$. (Nincsenek más megoldások, mert a de. teljesíti a Picard–Lindelöf-tétel feltételeit.)

2. MO. (Laplace-t.-val) $s^2 Y - 1 + 4Y = \frac{1}{s^2+1} \rightsquigarrow Y = \frac{1}{s^2+4} + \frac{1}{(s^2+1)(s^2+4)} = \frac{1}{s^2+4} + \frac{1}{3} \frac{1}{s^2+1} - \frac{1}{3} \frac{1}{s^2+4} = \frac{1}{3} \frac{2}{s^2+4} + \frac{1}{3} \frac{1}{s^2+1} \rightsquigarrow y(t) = \frac{1}{3} \sin 2t + \frac{1}{3} \sin t$.

3. MO. Legyen a görbe G . *Vonalintegrállal.* $r(t) = (R \cos t, R \sin t, 0)$, $\dot{r}(t) = (-R \sin t, R \cos t, 0)$.

$$\begin{aligned} \int_G v dr &= \int_{\pi/2}^0 v(r(t)) \cdot \dot{r}(t) dt = \int_{\pi/2}^0 -R^6 \cos^3 t \sin^3 t dt = \int_0^{\pi/2} R^6 \cos^3 t \sin t (1 - \cos^2 t) dt = \\ &= \int_0^{\pi/2} R^6 \cos^3 t \sin t dt - \int_0^{\pi/2} R^6 \cos^5 t \sin t dt = \frac{R^6}{4} - \frac{R^6}{6} = \frac{R^6}{12}. \end{aligned}$$

Stokes-tétellel. A tengelyek és a görbe által határolt negyedkörlap legyen N . $\operatorname{rot} v(x, y, z) = (x+1, 1-y, -2x^3 y)$. A tengelyek mentén a vektormező nulla, ezért ott az integrál is. Az $(x, y, 0)$ paraméterezésben N határának megegyezés szerinti irányítása ellentétes G irányításával.

$$\int_G v dr = - \int_N \operatorname{rot} v df = - \int_{N_{xy}} \begin{vmatrix} x+1 & 1-y & -2x^3 y \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \end{vmatrix} dx dy = - \int_{N_{xy}} -2x^3 y dx dy = \int_0^R \int_0^{\frac{\pi}{2}} 2r^3 \cos^3 \varphi \cdot r \sin \varphi \cdot r d\varphi dr = \frac{R^6}{12}$$

4. MO. $\operatorname{rot} v(x, y) = 0$, és v mindenhol folytonosan differenciálható, ezért van primitívfüggvénye. $\partial_x u = y^2 e^{xy^2} + y^4 \rightsquigarrow u = e^{xy^2} + xy^4 + c(y)$. $\partial_y u = \partial_y(e^{xy^2} + xy^4 + c(y)) = 4xy^3 + 2xye^{xy^2} + c'(y) = 4xy^3 + 2xye^{xy^2}$. Innen $c(y) = C$ konstans és $u = e^{xy^2} + xy^4 + C$. Az integrál a Newton–Leibniz-tételből: $\int_{(0,0)}^{(1,1)} v dr = u(1, 1) - u(0, 0) = e^1 + 1 - 1 = e$.

5. MO. (a) Az $v(r) = r$ merőleges komponense a K pontjaiban: $v_{\perp} = m$, ezért $\int_K v df = \int_K v_{\perp} d|f| = m \int_K d|f| = m \cdot |K| = 4\pi m$.

(b1) Hamis. $y \equiv 0$ megoldás, amire $y(0) = 0$. Továbbá szeparálással: $\int y^{-1/3} dy = \int dx \rightsquigarrow \frac{3}{2} y^{2/3} = x + c$. $y(x) = (\frac{2}{3}(x-1))^{3/2}$ ha $x \leq 1$, $y(x) = 0$, ha $0 < x \leq 1$ az 1-ben is differenciálható, így nemkonstans megoldás, amire $y(0) = 0$.

(b2) Igen. $\operatorname{div} \operatorname{rot} v(x_1, x_2, x_3) = \partial_{x_1}(\partial_{x_2} v_3 - \partial_{x_3} v_2) + \partial_{x_2}(-\partial_{x_1} v_3 + \partial_{x_3} v_1) + \partial_{x_3}(\partial_{x_1} v_2 - \partial_{x_2} v_1)$, amiben a tagok a Young-tétel miatt kiejtik egymást.

iMSc. MO. $r \neq 0$ esetén: $\operatorname{div} |r|^m r = (\operatorname{grad} |r|^m) r + |r|^m \operatorname{div} r = m |r|^{m-1} \frac{r}{|r|} r + n |r|^m = (m+n) |r|^m$, és $r = 0$ esetén a nullmátrix jól lesz $m > 0$ -ra derválnak, így a divergencia 0, $\lim_{r \rightarrow 0} \frac{1}{|r|} (|r|^m r - 0 - \mathbf{0}r) = 0$. Hasonlóképpen, ha $r \neq 0$, akkor $\operatorname{grad} (m+n) |r|^{2m} = 2m(m+n) |r|^{2m-1} \frac{r}{|r|} = 2m(m+n) |r|^{2m-2} r$. Ha $r = 0$, akkor a gradiensnek jó lesz a nullvektor: $\lim_{r \rightarrow 0} \frac{1}{|r|} ((m+n) |r|^{2m} - 0 - 0 \cdot r) = 0$.